

Den generelle debat om flygtninge og indvandrere er tilsyneladende vanskelig for os. Frygten eller usikkerheden over for det fremmede har en tendens til at polarisere den almindelige diskussion og de politiske partiers meldinger. Debatten spidser til med jævne mellemrum, uden at vi kommer særlig konstruktiv ud af den. Jeg synes, at vi efter debatten i dag er kommet bedre på vej, men hvor er det længe siden, at jeg som en højskoleidealist, der skulle karikere mig selv fra dengang, sådan en golden retriever med hængerøv i bukserne, sagde: Mad, musik og mavedans, så skal det nok gå alt sammen.

Det var sådan den ene ende af diskussionen, og i den anden ende stod så Den Danske Forening med Seem-præsten og andre også nu repræsenteret i Folketinget og sagde noget helt andet, og i det store, brede, folkelige felt tav man alt for længe, fordi man var bange for at blive dømt racist, hvis man havde andre holdninger eller kritik af det, der foregik i integrationsprocessen. Vi er kommet meget længere.

Hvor er det også længe siden, at fremmedarbejdere, som vi først kaldte dem, siden gæstearbejdere, kunne ansættes på arbejdsmarkedet uden at kunne læse og skrive dansk. Det er også længe siden, Benny Andersen i et digt sagde:

»Når nogen siger, jeg er ikke racist, men – så er det med at springe til side, før de brækker sig over dig.«

Flere politikere er ved at få øjnene op for en diskussion, som handler om, at forholdet til fremmede i Danmark er i en blindgyde og bør afløses af en værdidiskussion, som tillader os at kæmpe for vores samfunds fundamentale værdisæt og bekæmpe, hvad vi anser for forkerte, ja, reaktionære holdninger til forholdet mellem mænd og kvinder, til børneopdragelse, til solidaritet i samfundet, til religion etc., etc. I denne diskussion vil vi ikke have rene etniske og næppe heller traditionelle partipolitiske skillelinjer, men en tværgående, samfundsmæssig debat om vort demokratis væsentligste grundpiller.

De etniske mindretal er dem, som har skoen på, de ved derfor, hvor den trykker, og de bør inddrages mere i samarbejdet, hvad enten det skal være som ambassadører for sig selv eller for at fortælle, hvilke løsninger der fungerer, og hvilke der ikke gør. Udlændinge, som det er lykkedes at få fodfæste på arbejdsmarkedet,

kan fungere som brobyggere og vejledere for dem, som kun er på vej.

Det er væsentligt, at alle relevante parter aktivt deltager i integrationslovens nye fora: de kommunale integrationsråd og sprogcentrallerne. Integrationsrådene er et væsentligt omdrejningspunkt i at folkeliggøre integrationsindsatsen i dette land, og jeg vil i den anledning komme med en opfordring til, at mange af de NGO-flygtningeorganisationer, der arbejder med på indsatsen for at forbedre integration i Danmark, virkelig bliver opmærksomme på at lægge en stor energi og kraft ind i det arbejde, der kan lægges i integrationsrådene, for det kan være med til at kitte den folkelige forståelse meget bedre sammen for, hvad der er af forskelle mellem os og de fremmede og hvad der er af ligheder, så vi i fællesskab kan få trukket diskussionerne og arbejdet helt ned i det civile Danmarks rødder, hvor vi alle medvirker til at bekæmpe barrierer og fordomme. Ad den vej kan det bedre lykkes at inddrage danske borgere på arbejdspladserne, i skolerne, på uddannelsesinstitutionerne, i foreningerne, og jeg kunne blive ved. Skal det her lykkes, kræver det folkelig forankring.

Det kræver selvfølgelig en lødig debat, en værdidiskussion, og den er vi ikke bange for at tage i Det Radikale Venstre. Vi tror også, at med den diskussion, der har været i dag, er der skabt et bredere grundlag for at tro på, at der også politisk set vil være et større flertal end tidligere for en fælles, god, fornuftig indsats for at hjælpe de fremmede ind på arbejdsmarkedet og dermed gøre dem selvhjulpne og give dem en bedre mulighed, end de har haft tidligere. Det vil glæde og gavne både os og dem, der kom til.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kan ikke lade være med lige at sige, at hr. Søren Søndergaard åbenbart gerne må sige lokumpapir fra talerstolen, og hr. Henrik Svane må sige hængerøv i bukserne, men fru Pia Kjærsgaard, og det er mig, må ikke sige: Gud ved, hvad alt det her koster? Nå, men sådan er det.

Men jeg vil godt lige sige til hr. Henrik Svane, som nu omtaler, hvor mange ting der er længe siden, at det sandelig er længe siden, alt for længe siden, at hr. Henrik Svane ikke har været folketingsmedlem. Sådan fornemmede jeg i hvert fald denne her tale.